

İLKOKUL 4. SINIF MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DURUMUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Kemal MURATOĞLU

Yüksek Lisans Öğrencisi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı. kemal_muratoglu07@hotmail.com, ORCID: 0009-0000-0507-7128

Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI

Doç. Dr. Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü. mcciftcibasi@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8825-1001

Muratoğlu, K., Çiftçi, M.C. "İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri". Sanat Eğitimi Dergisi, 13/2 (2025): s. 141-162. doi: 10.7816/sed-13-02-06

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf Müzik dersi Öğretim Programında yer alan “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarının gerçekleşme düzeylerini belirleyerek var olan duruma ilişkin öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini saptamaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Şanlıurfa’nın Viranşehir ilçesinde MEB’e bağlı resmi ilkokullarda 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 698 öğrenci ve bu kurumlarda görev yapan 50 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Kazanımların ne düzeyde gerçekleştiğini saptayabilmek için başarı testi geliştirilmiş ve öğrencilere uygulanmıştır. Öğretmenlerin ve öğrencilerin “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarına yönelik görüşlerini belirlemek için öğretmenlere görüşme formu, öğrencilere ise anket formu oluşturularak uygulanmıştır. Araştırma nitel ve nicel araştırma yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yönteme örnek oluşturmaktadır. Elde edilen nicel veriler jMetrik programında analiz edilmiştir. Nitel veriler ise betimsel analiz tekniği kullanılarak yorumlanmıştır. Başarı testinin güvenirlik ve iç tutarlılığını belirlemek adına Cronbach Alpha katsayısı kullanılmıştır. jMetrik programında yapılan analizde Cronbach Alpha katsayısı 0,79 olarak bulunmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilere uygulanan testte başarı düzeyinin düşük olduğu ve kazanımların hedefine ulaşamadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin çoğunluğu müzik dersinde zorluk yaşadığını belirtmiştir. Materyal eksikliği, öğrenme ortamının olumsuz koşulları, sınıf yönetimi, ders saatinin yetersizliği ve müzik alanında donanım eksikliği kaynaklı zorluk yaşadıklarını vurgulamışlardır. Elde edilen sonuçlara göre müzik dersinin daha verimli olabilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İlkokul Müzik Dersi, Öğretim Programı, Sınıf Öğretmeni

Makale Bilgisi:

Geliş: 4 Temmuz 2025

Düzeltilme: 14 Ekim 2025

Kabul: 22 Ekim 2025

Giriş

Eğitim, her canlıda doğumun başladığı andan yaşamın sona ermesine kadar olan süreci kapsamaktadır. İnsan yaşamında eğitim; davranış edinme, şekillendirme ve değiştirme olarak gruplara ayrılabilir. Bu süreçte bireyler istedik veya istenmedik davranışlar edinebilir. “Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istedik yönde değişiklikler oluşturma sürecidir” (Ertürk, 1972, s. 12). Bu bağlamda hayatın her alanında etkili ve uyumlu bireyler yetiştirmek için planlı ve yapılaşmış örgün eğitim kurumlarında bilişsel, duyuşsal ve psikomotor bilgiler, beceri ve davranış kazandırılması amaçlanmaktadır. Eğitimin bireyde davranış değişikliği oluşturma işlevi göz önünde bulundurulduğunda, sanat eğitimi bu işlevi destekleyen temel alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Eğitimin tanımından yola çıkarak sanat eğitimi; bireylerde estetik düşünebilme, estetik yargı yapabilme ve özgün fikirler üretip uygulayabilmeyi amaçlayan eğitim faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Sanat eğitimi; yaşam kalitesi yüksek, duygusal, yaratıcı, estetik algı ve estetik bakış açısına sahip bireyler yetiştirmek için büyük önem arz etmektedir. Küçük yaşlarda yaratıcılığı geliştirmede sanat eğitiminin önemli rolü bulunmaktadır.

Müzik insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır. Televizyonda dizi izlerken, ürün tanıtımı yapılırken, resim sergisi yapılırken, yolculuk anında, nikahlarda, herhangi bir kurumda sıra beklerken vb. çeşitli anlarda isteyerek ya da istemeyerek müzik, hayatın her alanında ve anında karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla her an karşımıza çıkabilecek bu alanı doğru anlamak ve doğru yorumlamak gerekmektedir. İnsan hayatına her alanda büyük katkı sağlayan müzik eğitimi küçük yaşlardan itibaren başlayabilmektedir. Yapılan araştırmalara göre müzik başarıyı artırmada önemli etkiye sahiptir. Gallup (1997, akt. Kocabaş ve Selçioğlu) tarafından yapılan bir araştırmaya göre müzik, çocukların hızlı ve doğru karar vermelerini sağlamakta olup, Wilson (1998, akt. Kocabaş ve Selçioğlu) tarafından müziksel etkinliklerin çocukların fiziksel koordinasyon, zamanlama, hafıza, görsel, işitsel ve dil becerileri üzerinde anlamlı etkilerinin olduğu gözlemlenmiştir.

Müzik eğitimi bireyleri bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerini geliştirerek müzikleri daha anlamlı dinlemelerini, yorumlamalarını ve icra etmelerini sağlar. Müzik filmlerde, haberlerde, dini ve askeri törenlerde, spor müsabakalarında, havaalanlarında ve telefon çağrıları gibi çeşitli alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Müziğin hayatımızın her alanında karşımıza çıkması, müzik eğitiminin önemini ortaya çıkarır. “Müzik eğitimi, çok geniş çerçeveli bir alandır. Bu yüzden özellikle ilk müzik derslerinin işleniş, müzik eğitime giriş yapmak, dersi ve bu dersin kapsamını, geniş yelpazesini tanıtmak için çok büyük önem taşıyan bir zaman dilimidir” (Tapu, 2018, s. 5).. Ülkemizde müzik eğitimi zorunlu olarak ilk ve orta öğretim kademelerinde verilmektedir. Okul öncesi kurumlarda da müzik eğitimi verilmekte fakat bu kademe zorunlu olmadığı için her çocuk okul öncesinde müzik eğitimi alamayabilmektedir. Her çocuğun müzikle tanışacağı, ilk müzik eğitimini alabileceği, müziği anlayabileceği, benimseyeceği, şarkılar söyleyip çalgı çalabileceği kademe olması sebebiyle ilkokulda verilen müzik eğitimi çok kıymetlidir. Müzik derslerinde sınıf öğretmeni; öğrencilere şarkılar çalıp söyleyebilmeli, nota öğretebilmeli, şarkı çaldırabilmeli ve ezgiye uygun ritim tutmayı öğretebilmelidir. Öğrencilerin alabileceği ilk müzik eğitimi olabileceğinden bu kademe verilecek her bilgiye ve davranışa hassas yaklaşmak gerekmektedir.

Sınıf öğretmenleri, öğrencilere ilkokul kademesinde 1. sınıftan 4. sınıfın sonuna kadar eğitim vermektedir. Öğrencilerin en çok gördüğü, vakit geçirdiği, alıştığı ve ait hissedebildiği okuldaki anne-babasıdır. Bu nedenle çok kutsal bir branş olan sınıf öğretmenliğinin, her alandan farklı donanımlarla yetişmesi zorunlu meslek grubudur (Yılmaz, 2019, s.9). Sınıf öğretmenliği lisans programındaki “Müzik öğretimi” dersinin içeriğinde; “Müzik öğretim yöntem ve teknikleri, nota öğretimi teknikleri, ritm ve melodiden yararlanarak orff çalgılarıyla çocuklar için şarkıların düzenlenmesi, çalgının şarkı öğretiminde etkili kullanımı, oyun, müzik, dans, drama ve konuşma ilişkisi, müzik-estetik ilişkisi ile müziksel beğenin geliştirilmesi, müzik dersi etkinliklerinin diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi, İlköğretim müzik programı ile ilgili etkinlik uygulamaları” konuları yer almaktadır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2018). YÖK 2018 yılında güncellediği lisans programındaki kararları iptal ederek öğretmenlik programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesinde yükseköğretim kurumlarının ilgili kurullarının yetkilendirilmesine karar vermiştir (YÖK, 2020). Bu karara istinaden eğitim fakülteleri kendi lisans programlarını belirlenen çerçevede oluşturmaya başlamışlardır.

Müzik eğitimi, bireylerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini sağlarken bir yandan da yaratıcılıklarını ve zihinsel gelişimlerini destekleyip geliştirmektedir. Bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimleri için önemli bir yeri olan müzik eğitimi zorunlu ders olarak ilkokulda başlamaktadır. Ülkemizde ilk kademe yer alan ilkokul müzik eğitimi, çocukların hayatında önemli bir yer tutmakta ve diğer eğitim kademeleri için temeli oluşturmaktadır. Devlet okullarında ilkokul kademesindeki müzik derslerine, resim ve beden eğitimi derslerinde

de olduğu gibi sınıf öğretmenleri girmektedir. Bu üç dersin ortak özelliği ise özel yetenek gerektiren dersler olmalarıdır. Yetenek gerektiren bir dersi branş öğretmenlerinin yerine sınıf öğretmenlerinin yürütüyor olması, ilkokulda verilen müzik eğitiminin sorgulanmasına sebep olmaktadır. İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı incelendiğinde, var olan kazanımların öğrencilere verimli bir şekilde aktarılabilmesi için, dersi yürüten öğretmende yeterli alan bilgisi ve hakimiyet olmalı, en önemlisi de bu derse yönelik ilgi ile özel yetenek bulunmalıdır. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersini nitelikli işleyemediğini belirten araştırmalar bulunmaktadır. Müzik alanında ileri düzey donanıma sahip olmamaları bunun nedeni olarak gösterilebilir (Yünlü, 2002, s. 35).

Bu sebeple araştırma; hem ilkokuldan ortaokula geçiş kademesi olması, hem de program kazanımlarının özel yetenek ve alan bilgisi gibi yeterlikleri gerektirmesi bakımından ilkokul 4. sınıf düzeyinde gerçekleştirilmiştir. İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarının gerçekleşme düzeyini belirlemek, bu kazanımların gerçekleşme durumuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerin görüşlerini almak araştırmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Bu araştırmanın problem cümlesi “İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı kazanımlarının gerçekleşme durumu nedir?” olarak belirlenmiştir. Araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır.

1. İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programı “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarının gerçekleşme düzeyi nedir?
2. İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programının uygulanmasına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?
3. İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programının uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programındaki “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarına yönelik başarı düzeylerini saptaması, öğrenci ve öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlaması bakımından betimsel bir çalışmadır. Betimsel araştırmalar; yaşayanların, hali hazırda var olanların ve yaşananların ne olduğunun betimlenip açıklanarak ortaya konulmasını sağlamaktadır (Sönmez ve Alacapınar 2017, s.47).

Bu araştırmada kazanımların ne düzeyde gerçekleştiğini saptayabilmek için öğrencilere başarı testi uygulanmıştır. Öğretmenlerin ve öğrencilerin “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarına yönelik görüşlerini belirlemek için öğretmenlere görüşme formu, öğrencilere ise anket formu oluşturularak uygulanmıştır. Araştırma nitel ve nicel araştırma yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntemden yakınsayan paralel desene örnek oluşturmaktadır. Nicel ve nitel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntemler, araştırmacının araştırma sürecinde kendisinden veya araştırmanın doğasından kaynaklanabilecek yanlışlıkları en aza indirmesine büyük katkılar sağlamakta yararlı olup yapılan araştırmanın niteliğini artırmaktadır. Yapılan bir çalışmada veri kaynaklarını çeşitlendirmek, varılacak sonuçların daha geçerli olmasına olanak sağlamaktadır (Creswell & Clark, 2007, akt. Ünal, 2011). Bu desende nitel ve nicel veriler eş zamanlı olarak toplanarak ayrı ayrı analiz edilmektedir ancak yorumlanırken birbirleri ile ilişkilendirilerek sunulmaktadır (Creswell & Clark 2011, s.154).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2021-2022 eğitim öğretim yılında Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde MEB'e bağlı resmi ilkokullarda 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 698 gönüllü öğrenci ve bu kurumlarda görev yapan 50 gönüllü sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	374	53,58
Erkek	324	46,41
Toplam	698	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan 698 öğrencinin 374'ü kız, 324'ünün ise erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	f	%
8 Yaş	1	0,14
9 Yaş	119	17,04
10 Yaş	476	68,19
11 Yaş	100	14,32
12 Yaş	2	0,28
Toplam	698	100

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan 698 öğrencinin 1'inin 8 yaşında, 119'unun 9 yaşında, 476'sının 10 yaşında, 100'ünün 11 yaşında ve 2'sinin 12 yaşında olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Okullara Göre Dağılımı

Okullar	f	%
Mustafa Kemal İlkokulu	59	8,45
15 Temmuz Şehitleri İlkokulu	53	7,59
Borsa İstanbul İlkokulu	81	11,60
Tevfik Fikret Kurtcan İlkokulu	56	8,02
Göl İlkokulu	29	4,15
Sakarya İlkokulu	136	19,48
Girne İlkokulu	126	18,05
Dumlupınar İlkokulu	158	22,63
Toplam	698	100

Tablo 3 incelendiğinde Mustafa Kemal İlkokulu'nda 59, 15 Temmuz Şehitleri İlkokulu'nda 53, Borsa İstanbul İlkokulu'nda 81, Tevfik Fikret Kurtcan İlkokulu'nda 56, Göl İlkokulu'nda 29, Sakarya İlkokulu'nda 136, Girne İlkokulu'nda 126, Dumlupınar İlkokulu'nda 158 öğrenci araştırmaya katılmıştır.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	28	56
Erkek	22	44
Toplam	50	100

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya toplam 50 öğretmen katılmıştır. Bu katılan öğretmenlerden 28'i kadın, 22'si erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı

Branş	f	%
Sınıf Eğitimi	37	74
Diğer	13	26
Toplam	50	100

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin branş dağılımı verilmiştir. 37 öğretmen Sınıf Eğitimi, 13 öğretmen ise diğer branşlardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden farklı branşlara sahip olan öğretmenler araştırma yapılan ilkokullarda ücretli öğretmen olarak görev yapmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında İlkokul Müzik dersi Öğretim Programı incelenmiş ve üç farklı veri toplama aracı geliştirilmiştir. İlkokul 4.sınıf müzik dersi kazanımlarının gerçekleşme ve uygulanabilme durumuna yönelik

öğretmen görüşlerini belirleyebilmek adına yarı yapılandırılmış “öğretmen görüşme formu”, öğrencilerin görüşlerini belirlemeye yönelik ise “anket” uygulanmış ve açık uçlu bir soru sorulmuştur. Öğrencilerin Müzik dersi Öğretim Programı “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarına ne derece ulaştığını belirlemek için “başarı testi” uygulanmıştır.

“Öğretmen görüşme formu”, “anket” ve “başarı testi” içerisinde yer alan sorular kaynak taraması yapıldıktan sonra hazırlanmış ve alanında uzman üç öğretim elemanına sunulduktan sonra görüş alınmış ve düzeltmeler yapılmıştır.

Öğrencilere uygulanan “başarı testi” içindeki sorular; boşluk doldurma, doğru-yanlış, çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan hazırlanmıştır. MEB tarafından yayınlanan ilkokul 4. sınıf müzik dersi kitabındaki sorular örnek alınarak, ilkokul 4. Sınıf müzik dersi öğretim programındaki “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarından oluşturulmuştur. Anket ise “evet”, “kısmen” ve “hayır” seçeneklerinden oluşmaktadır. Başarı testi için 24 soru hazırlanmış ve 200 öğrenciye ön uygulama yapılmıştır. Veriler jMetrik programı ile analiz edilmiştir. Yapılan analizlerde madde ayırt edicilik indeksi 0.20’nin altında olan 9 soru testten atılmış ve testin soru sayısı 15’e düşürüldükten sonra 698 öğrenciye uygulanmıştır. Başarı testinin güvenilirlik ve iç tutarlılığını belirlemek adına Cronbach Alpha katsayısı kullanılmıştır. jMetrik programında yapılan analizde Cronbach Alpha katsayısı 0,79 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Elde edilen nicel veriler jMetrik programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde frekans (f) ve yüzde (%) değerleri kullanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi yöntemi ile yorumlanmıştır. İçerik analizi eğitim, psikoloji, yönetim, ekonomi ve sosyoloji gibi sosyal bilim alanlarında yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu yöntem, temalara ve bağlamlara odaklanarak, metinlerin sistematik bir biçimde değerlendirilmesi ve yorumlanması yoluyla kategoriler veya kategori sistemleri oluşturmayı amaçlamaktadır (Komor & Grzyb, 2023).

Bulgular ve Yorum

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 6. Sınıf Öğrencilerinin Başarı Testindeki Doğru Cevap Sayılarının Dağılımları

Öğrenci Sayısı	Ortalama (x)	%
698	2,71	18,07

İlkokul 4. Sınıf öğrencileri için hazırlanan, “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarını içeren başarı testinde 15 soru bulunmaktadır. 15 soruda öğrencilerin verdikleri doğru cevapların ortalaması 2,71 başarı yüzdeleri ise %18,07 olarak bulunmuştur. Buna göre ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin müzik dersindeki akademik başarısının çok düşük olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu veriler, “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanı kazanımlarının hedefe ulaşamadığını ortaya çıkarmaktadır.

İlkokul 4. Sınıf öğrencileri için hazırlanan başarı testinde öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların doğru-yanlış sayıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 7 . Başarı Testinde Öğrencilerin Sorulara Verdikleri Yanıtların Doğru-Yanlış Sayıları

Sorular	Doğru	Yanlış	%
1	93	605	13,32
2	163	535	23,35
3	56	642	8,02
4	71	627	10,17
5	27	671	3,86
6	18	680	2,57
7	17	681	2,43
8	414	284	59,31
9	406	292	58,16
10	109	589	15,61
11	304	394	43,55
12	14	684	2,00
13	47	651	6,73
14	91	607	13,03
15	34	664	4,87

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin başarı testinde en fazla doğru yanıtladığı soru 8. sorudur. 414 kişi doğru yanıtlamış 284 kişi ise yanlış yanıtlamıştır. Öğrencilerin en fazla yanlış yaptığı soru ise 12. sorudur. 14 kişi doğru yanıtlamış 684 kişi ise yanlış yanıtlamıştır. Öğrencilerin verdiği cevaplara dayanarak en fazla doğru yapılan soru ritmin tanımıdır (Soru 8). En fazla yanlış yapılan soru ise dizek çizimidir (Soru 12).

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

İlkokul 4. sınıf öğrencilerine yapılan ankette “her hafta düzenli müzik dersi işliyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 10’da belirtilmiştir.

Tablo 8. “Her Hafta Düzenli Müzik Dersi İşliyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	177	25,35
Kısmen	366	52,43
Hayır	155	22,20
Toplam	698	100

Tablo 8’de görüldüğü üzere öğrencilerin “her hafta düzenli müzik dersi işliyor musunuz?” sorusuna 177’si evet, 366’sı kısmen, 155’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Verilen yanıtlara dayanarak araştırma yapılan sınıfların yarısından fazlasında kısmen müzik dersi işlenmektedir.

Tablo 9. “Müzik Dersinde Öğretmeniniz Herhangi Bir Müzik Aleti(Çalgı) Çalıyor Mu?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	76	10,88
Kısmen	8	1,14
Hayır	614	87,96
Toplam	698	100

Tablo 9’da görüldüğü üzere öğrencilerin “müzik dersinde öğretmeniniz herhangi bir müzik aleti(çalgı) çalıyor mu?” sorusuna 76’sı evet, 8’i kısmen, 614’ü ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Verilen yanıtlara dayanarak araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun sınıfta herhangi bir müzik aleti çalmadığı görülmektedir.

Tablo 10. “Müzik Dersinde Öğrenciler Olarak Siz Bir Müzik Aleti (Çalgı) Çalıyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	92	13,18
Kısmen	18	2,57
Hayır	588	84,24
Toplam	698	100

Tablo 10’da görüldüğü üzere öğrencilerin “müzik dersinde öğrenciler olarak siz bir müzik aleti (çalgı) çalıyor musunuz?” sorusuna 92’si evet, 18’i kısmen, 588’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Verilen yanıtlara dayanılarak araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun müzik aleti çalmadığı görülmektedir.

Tablo 11. “Müzik Dersini Seviyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	655	93,83
Kısmen	15	2,14
Hayır	28	4,01
Toplam	698	100

Tablo 11’de görüldüğü üzere öğrencilerin “müzik dersini seviyor musunuz?” sorusuna 655’i evet, 15’i kısmen, 28’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun müzik dersini sevdiği gözlemlenmektedir.

Tablo 12. “Müzik Dersi Sayısının Artmasını İster Misiniz? Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	596	85,38
Kısmen	32	4,58
Hayır	70	10,02
Toplam	698	100

Tablo 12’de görüldüğü üzere öğrencilerin “müzik dersi sayısının artmasını ister misiniz” sorusuna 596’sı evet, 32’si kısmen, 70’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin büyük bir çoğunluğu müzik dersi sayısının artmasını istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 13. “Müzik Dersinde Söylediğiniz Şarkılardan Hatırladıklarınızın İsmini Yazabilir Misiniz” Sorusuna Verilen Yanıtlardaki Şarkı Sayıları

Şarkı sayısı	f	%
0	227	32,52
1	116	16,61
2	72	10,31
3	66	9,45
4	67	9,59
5	43	6,16
6	45	6,44
7	13	1,86
8	17	2,43
9	4	0,57
10	6	0,85
13	3	0,42
14	6	0,85
15	13	1,86
Toplam	698	100

Tablo 13'te görüldüğü üzere "müzik dersinde söylediğiniz şarkılardan hatırladıklarınızın ismini yazabilir misiniz?" sorusuna araştırmaya katılan öğrencilerin çoğu çok az şarkı hatırladığını ve hiç hatırlamadığını ifade etmişlerdir.

"Müzik dersinde söylediğiniz şarkılardan hatırladıklarınızın ismini yazabilir misiniz" sorusuna verilen özgün yanıtlardan bazıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14. "Müzik Dersinde Söylediğiniz Şarkılardan Hatırladıklarınızın İsmi Yazabilir Misiniz" Sorusuna Verilen Yanıtlar

Öğrenciler	Şarkı isimleri
Öğrenci 1	10. Yıl Marşı, Çanakkale Türküsü
Öğrenci 11	Uzun İnce Bir Yoldayım, Salıncak, Anneler Günü, Tebessüm
Öğrenci 24	Uzun İnce Bir Yoldayım, Arkadaşım Eşek, Bilmem Mi, 23 Nisan
Öğrenci 90	23 Nisan, Nane Limon Kabuğu, Arkadaş, Neler Oluyor Hayatta, Fasa Fiso
Öğrenci 93	Caddelerde Rüzgar, Küçük Kurbağa, 23 Nisan, Sarı Çizmeli Mehmet Ağa, Çanakkale Türküsü
Öğrenci 144	Erik Dalı
Öğrenci 176	Bilmece
Öğrenci 210	Küçük Kurbağa, İzmir Marşı, Postacı, Uzun İnce Bir Yoldayım, Eftelya, Kar Yağıyor
Öğrenci 221	Çarşambayı Sel Aldı, Çanakkale, Urfalıyam Ezelden
Öğrenci 233	23 Nisan
Öğrenci 309	Sen Gidince, Neler Oluyor Hayatta, Hayat Bayram Olsa, Kendine İyi Bak, Ben Kalemde Meşrebim, Yaz Dostum, Dom dom Kurşunu, Anam Babam, Pembe Günlüğüm, Bu Havada Gidilmez, Hey Onbeşli, Gece Gibi Gönün, Çanakkale, Bak Bir Varmış Bir Yokmuş, Arkadaşım Eşek
Öğrenci 331	Salıncak, Bilmem mi, Türkiye'm, Şampiyon, Galaksi
Öğrenci 342	Uzun İnce Bir Yoldayım, Haydi Haydi, 23 Nisan, Atatürk Çocukları
Öğrenci 363	Salıncak, Yaz Dostum, Dido, İşte Gidiyorum, Çemberimde Gül Oya, Hayat Bayram Olsa, Neler Oluyor Hayatta, Arkadaşım Eşek, Bakkal Amca, Sarı Gelin
Öğrenci 393	Tebessüm, Samsak Döveci, Deli Miyim Ben, Nasrettin Hoca, Ziller ve İpler, Uzun İnce Bir Yoldayım, Urfa'nın Etrafı
Öğrenci 411	O Zalim, Uzun İnce Bir Yoldayım, Çarşambayı Sel Aldı, Çanakkale
Öğrenci 436	Uzun İnce Bir Yoldayım, Samsak Döveci, Ilgaz Anadolu'nun, Atatürk Çocukları, Erik Dalı, Anlat Bana Öğretmenim
Öğrenci 467	Salıncak, Duydum ki Bensiz, Keç Meke, Allah Seni Bana Yazsın, Valla Dert Oldun Bana, Mavi Boncuk, Ez Berfim, Bir Varmış Bir Yokmuş, Ego, Ya Lili, Taki Taki, Roman Havası, Nutella Gibi Tatlısın, Bir Gülüşü Var, Ne Yazar
Öğrenci 471	Ali Yazar Veli Bozar, Ali Babanın Çiftliği, Arkadaşım Eşek, Bakkal Amca, Mini Mini Bir Kuş Donmuştu, Ellerim Tombik Tombik, Kırmızı Balık, Horozumu Kaçırdılar
Öğrenci 502	Bir Dünya Bırakın, Biz Dünya Çocuklarıyız, Zulmü Alkışlayamam, Dünya Katman Katman, Neler Oluyor Hayatta, Çanakkale
Öğrenci 563	Sevmedim Deme, Salıncak, Hadi Bakalım, Geçcek, Çanakkale
Öğrenci 591	Çanakkale, Anlat Bana Öğretmenim
Öğrenci 615	Mağusa Limanı, Ankara'nın Bağları, Uzun İnce Bir Yoldayım, Lingo Lingo Şişeler
Öğrenci 626	Çanakkale, Uzun İnce Bir Yoldayım
Öğrenci 647	Uzun İnce Bir Yoldayım, Orman, Anne, Neler Oluyor Hayatta
Öğrenci 662	Çanakkale, Orman, Öğretmenim Canım Benim, Orda Bir Köy Var Uzakta, Ilgaz, Dağ Başını Duman Almış, Neşeli ol ki Genç Kalasın, Atatürk Çocukları
Öğrenci 674	Ilgaz, Çanakkale
Öğrenci 682	Çanakkale, 23 Nisan

Tablo 14 incelendiğinde “müzik dersinde söylediğiniz şarkılardan hatırladıklarınızın ismini yazabilir misiniz” sorusuna verilen yanıtlar görülmektedir. Öğrenciler; çocuk şarkıları, belirli gün ve haftalarda söylenen marşlar, türkü, oyun havası ve pop müzik türlerinde şarkı isimleri yazmışlardır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Çalıştığınız kurumda müzik sınıfı var mıdır?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 15. “Çalıştığınız Kurumda Müzik Sınıfı Var Mıdır?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	0	0
Kısmen	0	0
Hayır	50	100
Toplam	50	100

Tablo 15 incelendiğinde “çalıştığınız kurumda müzik sınıfı var mıdır?” sorusuna öğretmenlerin 50’si hayır yanıtını vermiştir. Bu soruda tüm öğretmenler çalıştığı okulda müzik sınıfının olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “müzik dersini işlediğiniz sınıfta akıllı tahta/ projeksiyon var mıdır?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 16. “Müzik Dersini İşlediğiniz Sınıfta Akıllı Tahta/ Projeksiyon Var Mıdır?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	41	82
Kısmen	2	4
Hayır	7	14
Toplam	50	100

Tablo 16 incelendiğinde “müzik dersini işlediğiniz sınıfta akıllı tahta/ projeksiyon var mıdır?” sorusuna öğretmenlerin 41’i evet, 2’si kısmen, 7’si hayır yanıtlarını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu sınıfında akıllı tahta bulunduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Bakanlık tarafından yayınlanan müzik dersi kitabını kullanıyor musunuz?” sorusuna yönelik kitap kullanımları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 17. “Bakanlık Tarafından Yayınlanan Müzik Dersi Kitabını Kullanıyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	25	50
Kısmen	12	24
Hayır	13	26
Toplam	50	100

Tablo 17 incelendiğinde “Bakanlık tarafından yayınlanan müzik dersi kitabını kullanıyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin 25’i evet kullanıyorum, 12’si kısmen kullanıyorum, 13’ü ise hayır kullanmıyorum yanıtını vermiştir. Buna göre Bakanlık tarafından yayınlanan müzik dersi kitabını araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısının kullandığı, 12’sinin kısmen kullandığı, 13’ünün ise kullanmadığı gözlemlenmektedir.

Araştırmada yöneltilen “Bakanlık tarafından yayınlanan Müzik dersi kitabındaki etkinlikler hakkında görüşleriniz nelerdir” sorusuna yönelik öğretmen görüşleri alınmış ve ortaya çıkan temalar Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18. “Bakanlık Tarafından Yayınlanan Müzik Dersi Kitabındaki Etkinlikler Hakkında Görüşleriniz Nelerdir” Sorusuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Görüş bildiren öğretmenler	f	%
Yetersiz buluyorum	Ö1, Ö5, Ö6, Ö9, Ö21, Ö24, Ö26, Ö28, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö45	13	36,11
Yeterli buluyorum	Ö2, Ö3, Ö7, Ö11, Ö16, Ö18, Ö25, Ö30, Ö33, Ö34, Ö46, Ö47, Ö48,	13	36,11
Kitap geliştirilmeli	Ö24, Ö38, Ö43, Ö49	4	11,11
Öğrenci seviyesine uygun değil	Ö1, Ö6, Ö18, Ö29, Ö36, Ö42	6	16,66

Tablo 18 incelendiğinde “Bakanlık tarafından yayınlanan Müzik dersi kitabındaki etkinlikler hakkında görüşleriniz nelerdir” sorusuna 50 öğretmenden 31’i özgün görüş belirtmiştir. Bu görüşlere göre yetersiz buluyorum (%36,11) ve yeterli buluyorum (%36,11) temaları diğer temalara göre ön plandadır. Öğretmenler bu soruya yönelik kitabın geliştirilmesi (%11,11) ve öğrenci seviyesine uygun olmayışı (%16,66) hakkında da görüş belirtmişlerdir. Görüş belirten sınıf öğretmenlerinin kendi cümlelerinden bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir.

- Ö1- MEB’in hazırlamış olduğu müzik kitabını yetersiz buluyorum. Öğrenciler için biraz karmaşık buluyorum. Kitabın biraz anlaşılır olması gerektiğini düşünüyorum.
- Ö3- Etkinlikler kazanımlar doğrultusunda yeterlidir.
- Ö6- Kitaptaki etkinliklerin öğrenciler için yeterli olduğunu düşünmüyorum. Bazı şarkılar seviyeye uygun değil. Öğrenciler bu şarkıları dinlerken keyif almıyor.
- Ö18- Etkinliklerin çocukların seviyesine uygun olmadığını düşünüyorum.
- Ö24- Bakanlık tarafından verilen müzik kitabını yeterli bulmuyorum. Çocuk şarkılarının arttırılmasının daha etkili olacağını düşünüyorum.
- Ö25- Etkinlikler müzik dersi için uygundur.
- Ö36- Yetersiz ve anlatımını düzey üstü buluyorum.
- Ö42- Kitaptaki etkinlikler seviyeye uygun değil.
- Ö43- Şarkıların seviyesinin basit olduğunu düşünüyorum, etkinlikler arttırılabilir.
- Ö47- Kullandığım kadarıyla etkinlikler çocukların seviyelerine uygun.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “müzik dersinde kaynak kitap kullanıyor musunuz?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 19. “Müzik Dersinde Kaynak Kitap Kullanıyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	1	2
Hayır	49	98
Toplam	50	100

Tablo 19 incelendiğinde “müzik dersinde kaynak kitap kullanıyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin 1’i evet, 49’u ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Verilen yanıtlara dayanarak araştırmaya katılan öğretmenlerin neredeyse tamamının kaynak kitap kullanmadığı ortaya çıkmıştır. Evet yanıtını veren öğretmen ise kaynak kitap ismi olarak “İlkokul Derleme Şarkılar Kitabı” kullandığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “İlkokul müzik dersi öğretim programının uygulanabilir olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 20. “İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programının Uygulanabilir Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	10	20
Kısmen	32	64
Hayır	8	16
Toplam	50	100

Tablo 20 incelendiğinde “İlkokul müzik dersi öğretim programının uygulanabilir olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin 10’u evet, 32’si kısmen, 8’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıdan fazlası ilkokul müzik dersi öğretim programının kısmen uygulanabilir olduğunu düşünmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Sınıfta okul çalgısı olarak eğitimi verdiğiniz bir çalgı var mı?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 21. “Sınıfta Okul Çalgısı Olarak Eğitimi Verdiğiniz Bir Çalgı Var Mı?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Var	4	8
Yok	46	92
Toplam	50	100

Tablo 21 incelendiğinde “sınıfta okul çalgısı olarak eğitimi verdiğiniz bir çalgı var mı?” sorusuna öğretmenlerin 4’ü var, 46’sı ise yok yanıtlarını vermişlerdir. Okul çalgısı eğitimi veren 4 öğretmenden 3’ü blok flüt, 1’i ise melodika yanıtlarını belirtmişlerdir. Bu tabloya bakılarak öğretmenlerin çoğu okul çalgısı eğitimi vermediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “müzik dersinde karşılaştığınız zorluklar var mı?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 22. “Müzik Dersinde Karşılaştığınız Zorluklar Var Mı?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	30	60
Hayır	20	40
Toplam	50	100

Tablo 22 incelendiğinde “müzik dersinde karşılaştığınız zorluklar var mı” sorusuna öğretmenlerin 30’u evet, 20’si ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıdan fazlası müzik dersinde zorluk yaşadığı anlaşılmaktadır.

Araştırmada yöneltilen “müzik dersinde karşılaştığınız zorluklar varsa paylaşır mısınız” sorusuna yönelik öğretmen görüşleri alınmış ve ortaya çıkan temalar Tablo 25’de sunulmuştur.

Tablo 23. “Müzik Dersinde Karşılaştığınız Zorluklar Varsa Paylaşıyor Mısınız?” Sorusuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Görüş bildiren öğretmenler	f	%
Müzik alanında donanımlı olmadığım için zorlanıyorum	Ö5, Ö10, Ö11, Ö13, Ö15, Ö21, Ö25, Ö31, Ö32, Ö39, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45, Ö48, Ö50	16	53,33
Materyal eksikliğinden dolayı zorlanıyorum	Ö4, Ö6, Ö13, Ö22, Ö27, Ö41, Ö47	7	23,33
Öğrenme ortamının olumsuz koşullarından dolayı zorlanıyorum	Ö17, Ö34, Ö45	3	10
Sınıf yönetiminde zorlanıyorum	Ö19, Ö30, Ö38	3	10
Ders saati yetersiz kalıyor	Ö33	1	3,33

Tablo 23 incelendiğinde “müzik dersinde karşılaştığınız zorluklar varsa paylaşıyor mısınız?” sorusuna 50 öğretmenden 28’i özgün görüş belirtmiştir. Bu görüşlere göre müzik alanında donanımlı olmadığım için zorlanıyorum (%53,33) teması diğer temalara göre ön plandadır. Sınıf öğretmenlerinin belirttiği görüşlere dayanarak karşılaşılan zorluklardan en fazlası müzik alanında donanımlı olmamalarıdır. Öğretmenler müzik dersinde; materyal eksikliği (%23,33), öğrenme ortamının olumsuz koşulları (%10), sınıf yönetimi (%10) ve ders saatinin yetersizliği (%3,33) gibi konularda zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Görüş belirten sınıf öğretmenlerinin kendi cümlelerinden bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir.

- Ö4- Okul çalgısı eksikliğimiz var.
- Ö5- Müzik aleti kullanamıyorum ve bu konuda geliştirici eğitimlerimiz olmadığı için zorluk yaşamaktayım.
- Ö11- Sınıf öğretmeni olarak müzik dersinde yetersiz kalıyorum, ilkokullarda müzik dersi branşlaşmalı.
- Ö13- Öğrenci seviyesine uygun yöntem ve tekniklerle ilgili fazla bilgim olmadığı için, müzik aletleri de fazla bulunmadığı için zorluk çekiyorum.
- Ö17- Sınıf mevcudunun kalabalık olması programın uygulanabilirliğini zorlaştırıyor.
- Ö19- Öğrencilerin eş zamanlı olarak dikkatini toplamak zor oluyor.
- Ö27- Ekonomik problemlerden dolayı daha verimli ders işleyemiyoruz sınıf olarak.
- Ö30- Öğrencilerin aynı anda şarkı söylemek istemesi gibi konularda zorlanıyorum.
- Ö31- Müzik dersi ne kadar teorik bilgiyle yürütülebilir gibi görünse de yetenek de istediği için derste öğrencilere faydalı olmakta zorlanıyoruz.
- Ö33- Müzik dersi saatleri yetersiz kalıyor bence arttırılmalı.
- Ö38- Öğrencilerin ilgisini çekmekte zorlanıyorum.
- Ö41- Müzik sınıfının olmaması ve çalgı eksikliği zorluk yaşatmaktadır.
- Ö45- Sınıf çok kalabalık olduğu için çok fazla gürültü oluyor. Çocuklara çalgı ve notaları öğretmekte zorlanıyorum.
- Ö47- Zorluk olarak müzik aleti temini konusunda sıkıntı çektiğimizi söyleyebilirim.
- Ö50- Üniversitede iyi bir müzik eğitimi aldığımı düşünmeme rağmen pratikte müfredat yoğunluğundan dolayı müzik dersini işleyememekteyim. Müzik dersinde etkin olabilmek için günlük yaşamda müzikle ilgileniyor olmak gerekiyor. Bu yüzden ne kadar iyi bir eğitim alınsa da çok fazla teknik bilgi içerdiği için branş öğretmeni tarafından dersin işlenmesinin daha faydalı olduğunu düşünüyorum.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “İlkokul kademesindeki müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesinin daha faydalı olacağını düşünüyor musunuz? ” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 24. “İlkokul Kademesindeki Müzik Derslerinin Branş Öğretmenleri Tarafından Yürütülmesinin Daha Faydalı Olacağını Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Evet	48	96
Kısmen	1	2
Hayır	1	2
Toplam	50	100

Tablo 24 incelendiğinde “İlkokul kademesindeki müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesinin daha faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin 48’i evet, 1’i kısmen, 1’i ise hayır yanıtlarını vermişlerdir. Buna göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ilkokul kademesinde müzik derslerine branş öğretmenlerin girmesinin daha faydalı olacağını düşünmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine “İlkokul kademesindeki müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve verdikleri yanıtlara yönelik ortaya çıkan temalar Tablo 25’te sunulmuştur.

Tablo 25. İlkokul Kademesindeki Müzik Derslerinin Branş Öğretmenleri Tarafından Yürütülmesi Konusundaki Düşünceleriniz Nelerdir?” Sorusuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Görüş bildiren öğretmenler	f	%
Müzik öğretmenleri alanında donanımlı olduğu için daha faydalı olur	Ö1, Ö4, Ö6, Ö9, Ö13, Ö19, Ö23, Ö24, Ö29, Ö30, Ö32, Ö35, Ö45	13	48,14
Müzik dersi, sınıf öğretmenlerinin seviyesine uygun olmalı	Ö16	1	3,70
Branş öğretmeni girebilir, sınıf öğretmenlerinin de eğitim alması sağlanabilir	Ö40	1	3,70
Dersler daha verimli geçer	Ö1, Ö18, Ö28, Ö37, Ö43, Ö47, Ö50	7	25,92
Ders uygulamaları eksik kalıyor, branş öğretmeni girmeli	Ö2, Ö8, Ö10, Ö31, Ö45	5	18,51

Tablo 25 incelendiğinde “İlkokul kademesindeki müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna 50 öğretmenden 25’i özgün görüş belirtmiştir. Bu görüşlere göre müzik öğretmenleri alanında donanımlı olduğu için daha faydalı olur (%48,14) teması diğer temalara göre ön plandadır. Öğretmenler bu soruya yönelik; Müzik dersi, sınıf öğretmenlerinin seviyesine uygun olmalı (%3,70), branş öğretmeni girebilir, sınıf öğretmenlerinin de eğitim alması sağlanabilir (%3,70), dersler daha verimli geçer (%25,92) ve ders uygulamaları eksik kalıyor, branş öğretmeni girmeli (%18,51) temaları altında görüşlerini belirtmişlerdir. Görüş belirten sınıf öğretmenlerinin kendi cümlelerinden bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir.

- Ö1- Öğrenciler için ders çok verimli olurdu. Müzik konusunda değerli olan öğrenciler için faydalı olurdu. Yetenekli öğrenciler kazandırılırdı.
- Ö2- Evet branş öğretmenleri tarafından verilmesi daha faydalı olur bence. Çünkü sınıf öğretmenleri çalgı çalmakta yetersiz kalabiliyor.
- Ö10- Ders uygulamalarım eksik kalıyor, branş öğretmeni girse daha faydalı olur.
- Ö13- Branş öğretmeni kendi alanına yönelik eğitim aldığı için müzik derslerini daha iyi yapacağını düşünüyorum.
- Ö16- Sınıf öğretmenlerinin uygun olduğu eğitim düzeyinde daha basit yapılandırılmış eğitim şeklinde verilmesi daha uygundur
- Ö24- Müzik öğretmenleri alanında uzman olduğu için dersleri branş öğretmenleri yürütmeli

- Ö28- Dersin daha etkin bir şekilde işlenmesi konusunda faydalı olacaktır.
- Ö31- Kesinlikle branş öğretmeni tarafından yürütülmeli. Sınıf öğretmeni olarak üniversitede müzik öğretimi konusunda iyi eğitim alsak da uygulamakta yetersiz kalıyoruz.
- Ö35- Branş öğretmenleri tarafından bu dersin yürütülmesi çok çok iyi olacaktır. Her dersin asıl uzmanı o dersi yürütmeli. Faydalı olacağını düşünüyorum.
- Ö40- Branş öğretmenleri girebilir. Ama bizim de bu konuda eğitim almamız sağlanabilir.
- Ö45- Branş öğretmenin derse girmesinin çok daha faydalı olacağını düşünüyorum. Sınıf öğretmeni olarak gerekli yetkinliğe sahip olamadığımızı ve öğrencilere bu konuda eğitim verirken yetersiz kaldığımızı ve branş öğretmenin girmesinin daha faydalı olacağını düşünüyorum.
- Ö50- Kesinlikle branş öğretmenleri tarafından yürütülmeli. Bu şekilde derslerin daha nitelikli geçeceğini ve müzik dersinin başka dersler için kullanılmasının önüne geçeceğini düşünüyorum.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine yöneltilen “İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayabilme durumunuzu değerlendirir misiniz?” sorusunun yanıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 26. “İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programını Uygulayabilme Durumunuzu Değerlendirir Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtlar

Yanıtlar	f	%
Uygulayabiliyorum	11	22
Kısmen uygulayabiliyorum	14	28
Uygulayamıyorum	25	50
Toplam	50	100

Tablo 26 incelendiğinde “İlkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayabilme durumunuzu değerlendirir misiniz?” sorusunda öğretmenlerin 11’i uygulayabildiğini, 14’ü kısmen uygulayabildiğini, 25’i ise uygulayamadığını belirtmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerden yarısının ilkokul 4. sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayamadığı söylenebilir.

Araştırmada yöneltilen “İlkokul 4. Sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayabilme durumunuzu değerlendirir misiniz?” sorusuna yönelik öğretmen görüşleri alınmış ve ortaya çıkan temalar Tablo 27’de sunulmuştur.

Tablo 27. İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programını Uygulayabilme Durumunuzu Değerlendirir Misiniz?” Sorusuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Görüş bildiren öğretmenler	f	%
Fiziksel imkanlar yetersiz	Ö9, Ö13, Ö14, Ö47	4	21,05
Müfredat uygunsuz	Ö9, Ö16, Ö37, Ö50	4	21,05
Teorik olarak işleyebiliyorum	Ö12, Ö15	2	10,52
Sınıf ortamındaki olumsuz koşullar zorlaştırıyor	Ö17, Ö29	2	10,52
Programı uygulamada yetersizim	Ö21, Ö31, Ö32, Ö39, Ö40, Ö44, Ö46	7	36,84

Tablo 27 incelendiğinde “İlkokul 4. Sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayabilme durumunuzu değerlendirir misiniz?” sorusuna 50 öğretmenden 18’i özgün görüş belirtmiştir. Bu görüşlere göre programı uygulamada yetersizim (%36,84) teması diğer temalara göre ön plandadır. Öğretmenler bu soruya yönelik; fiziksel imkanlar yetersiz (%21,05), müfredat uygunsuz (%21,05), teorik olarak işleyebiliyorum (%10,52) ve sınıf ortamındaki olumsuz koşullar zorlaştırıyor (%10,52) temaları altında görüşlerini belirtmişlerdir. Görüş belirten sınıf öğretmenlerinin kendi cümlelerinden bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir.

- Ö9- Programı uygulama fırsatım olmuyor. Müzik dersine yönelik fiziksel imkan yetersizliği ve 4. sınıf ders programının ağır olması etkili olmakta.
- Ö14- Sınıfımızda akıllı tahta yok. Okulumuzda müzik sınıfı bulunmamaktadır. Uygulayabilme

durumumuz bulunmuyor.

- Ö15- Uyguluyorum ama sadece teorik bilgi kısmını yapabiliyorum.
- Ö17- Kalabalık sınıf mevcudunun uygulanabilirliğini zorlaştırdığını düşünüyorum.
- Ö29- Uygulamada bazı problemlerimiz oluyor. Örneğin devamsızlık problemi birçok dersimizde olduğu gibi bu ders için de problem oluşturuyor.
- Ö31- Uygulamaya çalışıyorum fakat kendimi çok yetersiz görüyorum.
- Ö32- Çok uygulanabilir bulamıyorum. Nota bilgim yeterli değil
- Ö37- 4. Sınıf müzik dersi programı yetersiz ve uygulanma açısından uygun bulmuyorum.
- Ö47- Okulumuzun bulunduğu bölge itibarıyla ve materyal yetersizliklerinden dolayı müzik dersi Öğretim Programını tam ve verimli bir şekilde uygulayamıyorum.
- Ö50- Çok istemekle birlikte 4. sınıf müfredatının yoğun olmasından dolayı uygulayamıyorum. Ücretli öğretmenlik yaptığım dönemde alt sınıflarda çalıştım. Öğrencilere melodika çalışıyor, onlarla müzik dersini daha etkin bir şekilde geçiriyordum. Pandemi sebebiyle öğrencilerin öğrenme açıklarını kapatmak için bu yıl müzik derslerinde diğer dersleri işledim.

Araştırmada yöneltilen “sizce ilkokul müzik dersi öğretim programı nasıl olmalıdır? Önerileriniz nelerdir?” sorusuna yönelik öğretmen görüşleri alınmış ve ortaya çıkan temalar Tablo 28’de sunulmuştur.

Tablo 28. Sizce İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı Nasıl Olmalıdır? Önerileriniz Nelerdir?” Sorusuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Görüş bildiren öğretmenler	f	%
Çalgı çalmaya yönelik olmalı	Ö3, Ö8, Ö16, Ö25, Ö33, Ö39, Ö43, Ö50	8	11,94
Uygulamaya yönelik olmalı	Ö15, Ö24, Ö28, Ö29, Ö34, Ö41, Ö45, Ö47	8	11,94
Yeteneği keşfetmeye yönelik olmalı	Ö11, Ö33, Ö48	3	4,47
Yöresel bölgelere göre hazırlanmalı	Ö35	1	1,49
Daha kapsamlı olmalı	Ö1	1	1,49
Öğretim Programı uygundur	Ö2, Ö13	2	2,98
Ders kitabı etkinlikleri güncellenmeli	Ö22, Ö38, Ö43	3	4,47
Derslere branş öğretmenleri girmeli	Ö5, Ö12, Ö15, Ö19, Ö30, Ö36, Ö37, Ö42, Ö43, Ö46, Ö48, Ö49, Ö50	3	19,40
Daha basit olmalı	Ö6, Ö9, Ö10, Ö16, Ö19, Ö21, Ö27, Ö40	8	11,94
Ders saati artmalı	Ö7, Ö30, Ö43	3	4,47
Güncel olmalı	Ö38, Ö44, Ö46	3	4,47
Daha fazla şarkı yer almalı	Ö6, Ö22, Ö32	3	4,47
İşlevsel olmalı	Ö18	1	1,49
Materyal eksikliği giderilmeli	Ö4, Ö14, Ö16, Ö23, Ö26, Ö27, Ö29, Ö32, Ö37, Ö46	10	14,92

Tablo 28 incelendiğinde “sizce ilkokul müzik dersi öğretim programı nasıl olmalıdır? Önerileriniz nelerdir?” sorusuna 50 öğretmenden 47’si özgün görüş belirtmiş, 3 öğretmen ise öneri belirtmemiştir. Bu önerilere göre derslere branş öğretmenleri girmeli (%19,40) teması diğer temalara göre ön plandadır. Öğretmenler bu soruya yönelik; çalgı çalmaya yönelik olmalı (%11,94), uygulamaya yönelik olmalı (%11,94), yeteneği keşfetmeye yönelik olmalı (%4,47), yöresel bölgelere göre hazırlanmalı (%1,49), daha kapsamlı olmalı (%1,49), öğretim programı uygundur (%2,98), ders kitabı etkinlikleri güncellenmeli (%4,47), derslere branş öğretmenleri girmeli (%19,40), daha basit olmalı (%11,94), ders saati artmalı (%4,47), güncel olmalı (%4,47), daha fazla şarkı yer almalı (%4,47), işlevsel olmalı (%1,49), materyal eksikliği giderilmeli (%14,92) temaları altında görüşlerini belirtmişlerdir. Görüş belirten sınıf öğretmenlerinin kendi cümlelerinden bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir.

- Ö1- Müzik dersi öğretim programının daha teferruatlı olması gerekirdi.
- Ö2- Mevcut hali bence uygun, öğrenci seviyesine uygun olarak hazırlanmış.
- Ö3- Çocukların ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarıp bunları geliştirmeye yönelik programlar hazırlanıp uygulanmalıdır. Saf bilgi yerine çocukların en az bir çalgı çalmayı öğrenmesi hedeflenmelidir.

- Ö4- Okul çalgıları olduğu zaman çocuklar daha etkin öğrenebilir.
- Ö5- Bu konuda söyleyebileceğim tek şey müzik dersini müzik öğretmeni işlemelidir.
- Ö7- Ders saati artırılabilir.
- Ö8- Çalgı çalmak zorunlu olmalıydı. İlerisi için çok iyi bir öğrenim olurdu.
- Ö9- Daha basit ve anlaşılır olmalı, fiziksel ortamları göz önünde bulundurarak hazırlanmalı.
- Ö11- Bilgiden çok müzik yeteneklerini ön plana çıkarmalı.
- Ö14- Tüm okullarımızda müzik sınıfı olması daha yararlı olacaktır. Müzik sınıfında aletler ile birlikte çocukların daha çok dikkatini çekecek bir ders olacağını düşünüyorum.
- Ö15- Bence branş öğretmenleri tarafından verilmesi gerekiyor. Teorikten çok pratik esaslı olmalı, uygulamalı olmalı.
- Ö18- İşlevselliği daha çok olan, basit anlaşılır bir dil ile yazılmış olan, daha eğlendirici odaklı bir program olabilir.
- Ö22- İçerik olarak daha eğlenceli etkinlikler ve daha bol çocuk şarkıları yer almalıdır.
- Ö23- Müzik dersi öğretim programında gerekli olan çalgıların öğretilmesi gerekir. Saz, keman gibi çalgıların olduğu bir sınıf ortamı isterim.
- Ö24- Öğrencileri eğlendirecek ve müzik kültürünün oluşmasını sağlayacak, teorikten çok pratiğe ağırlık verilecek bir program olmalıdır.
- Ö25- Kesinlikle her çocuk bir alet çalabilecek şekilde müzik programı ayarlanmalıdır.
- Ö26- Bakanlığın ders kitapları yanında kaynak kitapların da olması gerektiğini düşünüyorum. Daha verimli olur.
- Ö27- Özellikle ilkokula daha basit düzeyde olmalı ve araç-gereç temininin biraz daha artırılması gerekmekte olup daha çok başarı sağlanabilir.
- Ö30- Branş öğretmenin işlemlerini ve ders sayısının artırılmasını öneririm.
- Ö34- Daha fazla bilgidense aktivite olabilir.
- Ö35- Daha şartlara uygun hatta yöresel bölgelere göre hazırlanmalıdır.
- Ö37- Müzik dersi kesinlikle müzik öğretmenleri tarafından verilmelidir. Aynı zamanda müzik dersi sınıfta değil özel yapılmış donanımlı müzik odalarında işlenmelidir.
- Ö38- Daha güncel, çocuklara hitap edebilecek etkinlikler olmalı, profesyonelce yapılmalı.
- Ö43- Ders saati artmalıdır, branş öğretmenleri bu derslere girmelidir, ders kitaplarına etkinlikler eklenmelidir, müzik aleti öğrenimi desteklenmelidir.
- Ö46- Müzik dersini müzik öğretmeni işlemeli. Sınıflardaki yetersiz imkanların derhal giderilip öğrencilerin seviyelerine göre çağdaş programlar uygulamaya koyulmalıdır.
- Ö50- Branş öğretmeni ile en az bir çalgı kullanarak müzik öğretimi yapılmalıdır.

Sınıf öğretmenleri İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı hakkında şu önerilerde bulunmuştur: Çalgı çalmaya yönelik olmalı, uygulamaya yönelik olmalı, yeteneği keşfetmeye yönelik olmalı, yöresel bölgelere göre hazırlanmalı, daha kapsamlı olmalı, Öğretim Programı uygundur, ders kitabı etkinlikleri güncellenmeli, derslere branş öğretmenleri girmeli, daha basit olmalı, ders saati artmalı, güncel olmalı, daha fazla şarkı yer almalı, işlevsel olmalı, materyal eksikliği giderilmeli. Sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda derslere branş öğretmeni girmeli (%19,40) teması diğer temalara göre ön plandadır. Buna göre sınıf öğretmenlerinin ilkokullarda müzik derslerine branş öğretmenlerinin girmesini istediği gözlemlenmektedir.

Sonuç ve Tartışma

1) 2018 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan "müziksel algı ve bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarından oluşan ve İlkokul 4. Sınıf öğrencilerine uygulanan testte başarı düzeyinin düşük olduğu, kazanımların hedefine ulaşamadığı ortaya çıkmıştır. İlkokul öğrencilerinin müzik dersindeki hedef kazanımlara ulaşarak mezun olması, ortaokuldaki kazanımların aksamadan devam etmesine, ilkokul kademesindeki müzik dersi kazanımlarının tekrar edilmemesine fayda sağlayacaktır.

2) Müzik dersi ile ilgili görüşlerini alabilmek için uygulanan ankette öğrencilerin az bir kısmı her hafta düzenli müzik dersi işlediğini belirtmiştir. Benzer olarak Karadaş (2019) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde başka dersleri de işlemeleri bu sonucu destekler niteliktedir. Ayrıca Kurtaslan ve Köksoy'un (2011) araştırmasında da sınıf öğretmenleri müzik derslerinde bazen başka bir ders işlediklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kendilerinin ve sınıf öğretmenlerinin çalgı çalmadığını belirtmişlerdir. Kurtaslan ve Köksoy (2011) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin çoğu, çalgı çalamadıklarını ve müzik dersinde çalgı çalmadıklarını belirtmişlerdir. Ateş'in (2020) araştırmasında, çalgı çalan öğrencilerin sayısının çalgı çalmayanlara göre daha düşük olduğu saptanmıştır.

İlkokul 4. Sınıf öğrencilerine uygulanan ankette öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun müzik dersini sevdiği ve müzik dersi sayısının artmasını istediği ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin müzik dersini sevmelerine rağmen uygulanan testte başarı düzeylerinin düşük olması oldukça dikkat çekicidir.

Araştırmanın sonucuna göre hiç şarkı hatırlamayan ve az şarkı hatırlayan öğrencilerin çok şarkı hatırlayan öğrencilerden daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

3) İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna yönelik hazırlanan görüşme formunda öğretmenlerin tamamı okullarında müzik sınıfı bulunmadığını belirtmişlerdir. Daha önceki araştırmalarda da okullarda müzik dersi için çalgı ve materyal eksikliği olduğu ortaya çıkmıştır. Köroğlu (2013) tarafından yapılan araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu, sınıflarında piyano, bilgisayar vb. gibi donanımların yeterli olmadığı ifade etmişlerdir. Aşık Gökçe'nin (2018) araştırmasında müzik dersi için gerekli olan sınıf, araç-gereç ve fiziki donanımın yetersiz olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Baz (2019) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenleri ve müzik öğretmenleri, okullarındaki çalgı ve materyal yetersizliği sebebiyle müzik dersi kazanımlarını gerçekleştirecek durumda olmadıklarını ifade etmişlerdir. Tüm bu araştırmalardan yola çıkarak okulların bir müzik sınıfı ve içinde müzik dersini destekleyecek çalgı, araç-gereç ve materyallere ihtiyacı vardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu sınıflarında akıllı tahta bulunduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı müzik dersinde kaynak kitap kullanmadıklarını ifade etmişlerdir.

MEB tarafından okullara dağıtılan 4. Sınıf Müzik Kitabına yönelik öğretmenler; yetersiz gördüklerini, kitabın geliştirilmesi gerektiğini ve öğrenci seviyesine uygun olmadığını vurgulamışlardır. Karadaş'ın (2019) araştırmasında sınıf öğretmenleri ilkökul müzik ders kitaplarının; yeteri kadar güncel ve işe yarar nitelikte olmadığını, alanla ilgili verilen bilgileri destekleyici örnek ve etkinliklerin yeterli seviyede olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın kısmen uygulanabilir olduğunu ifade etmişlerdir. Baz'ın (2019) araştırmasında ilkökul sınıf öğretmenleri ve ortaokul müzik öğretmenleri, güncellenen 2018 müzik dersi öğretim programının beklentileri karşılamadığı yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu müzik dersinde zorluk yaşadığını belirtmiştir. Materyal eksikliği, öğrenme ortamının olumsuz koşulları, sınıf yönetimi, ders saatinin yetersizliği ve müzik alanında donanım eksikliği kaynaklı zorluk yaşadıklarını vurgulamışlardır. Kocamanoğlu (2019), araştırmasının sonucunda müzik eğitimi konusunda sınıf öğretmenlerinin genel olarak düşük düzeyde yeterliğe sahip olduklarını belirtmiştir. Albayrak'ın (2020) araştırmasında sınıf öğretmenleri, ders saati süresi ile alakalı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Yünlü ve Sağlam'ın (2004) araştırmasına katılan öğretmenler de müzik derslerinde sınıf içi disiplin sağlamak zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Tanyeli'nin (2007) araştırmasının sonucunda öğretmenler, müzik dersinde öğretim yöntem ve tekniklerin uygulanmasını; sınıfın kalabalık olması, araç-gereç eksikliği ve ders saati eksikliği gibi durumların zorlaştırdığını belirtmişlerdir.

İlkokul kademesindeki müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesinin daha faydalı olacağı, araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından ifade edilmiştir. Özmen'in (2009) araştırmasının sonucunda sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun, ilkökullarda müzik dersine müzik öğretmenlerinin girmesini uygun gördüğü ortaya çıkmıştır. Karadaş'ın (2019) araştırmasında ilkökullarda müzik derslerinin branş öğretmeni tarafından yürütülmesi gerektiği sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu tarafından belirtilmiştir. Baz'ın (2019) araştırmasında ilkökullarda müzik dersine branş öğretmenlerinin girmesi sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilmiştir. Yılmaz'ın (2019) araştırmasında da ilkökulda müzik dersine giren sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu, müzik derslerine alanında uzman öğretmenlerin girmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu araştırmalardan da yola çıkarak ilkökullarda müzik dersine branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği önemle vurgulanmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısının ilkökul 4. sınıf müzik dersi öğretim programını uygulayamadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Yazıcı'nın (2012) araştırmasına katılan sınıf öğretmenlerinin yalnızca %5.8'inin öğretim programını uygulayabildiği ortaya çıkmıştır.

"İlkokul Müzik Dersi Öğretim Programı sizce nasıl olmalıdır? Önerileriniz Nelerdir?" sorusuna; çalgı çalmaya yönelik olmalı, uygulamaya yönelik olmalı, yeteneği keşfetmeye yönelik olmalı, yöresel bölgelere göre hazırlanmalı, daha kapsamlı olmalı, ders kitabı etkinlikleri güncellenmeli, derslere branş öğretmenleri girmeli, daha basit olmalı, ders saati artmalı, güncel olmalı, daha fazla şarkı yer almalı, işlevsel olmalı ve materyal eksikliği giderilmeli şeklinde araştırmaya katılan öğretmenler tarafından görüş bildirilmiştir.

İlkokul kademesinde işlenen müzik derslerinde kazanımların gerçekleşme durumuna yönelik yapılan diğer çalışmalara ek olarak sorunları çok yönlü tespit etmek için öğrencilere başarı testi uygulanmış, öğrenci ve öğretmen görüşleri alınmıştır. Bu araştırma elde edilen bulgularıyla alan yazındaki diğer çalışmaları destekleyici niteliktedir.

Öneriler

- 1) Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerini düzenli olarak işlemeleri için gerekli olanakların sağlanması önerilmektedir.
- 2) Araştırmanın sonuçlarına dayanılarak sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde çalgı çalmaları önerilebilir.
- 3) Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin görüşlerine dayanarak haftalık müzik ders saati sayısının artırılması önerilmektedir.
- 4) Okullarda müzik dersi için ihtiyaç niteliğinde olan çalgı, müzik sınıfı, materyal, araç-gereç ve fiziki donanım gibi eksikliklerin giderilmesinin müzik dersinin verimli işlenebilmesi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.
- 5) Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerini verimli işleyebilmeleri adına Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hizmet içi eğitim verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
- 6) Bakanlık tarafından gönderilen müzik kitabından faydalanamayan sınıf öğretmenleri için kılavuz kitap geliştirilmesi önerilmektedir.
- 7) Şarkı dağarcığını genişletmek isteyen sınıf öğretmenleri için kaynak kitap kullanmaları veya internet ortamından faydalanmaları önerilebilir.
- 8) Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamına yakını, müzik öğretmenlerinin ilkokullarda müzik dersine girmelerinin faydalı olacağını belirtmişlerdir. Derslerde karşılaşılan zorlukların en aza indirgenmesi, müzik derslerinin verimli geçmesi adına bu ve buna benzer çoğu araştırmanın sonucuna dayanarak ilkokullarda müzik derslerine branş öğretmenlerinin girmesi önerilmektedir.

Kaynakça

- Albayrak, G. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Aşık Gökçe, H. N. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi öğretim programındaki "müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı"nın uygulanabilirliği* (Yüksek Lisans Tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Ateş, G. (2020). *İlkokul öğrencilerinin müzik dinleme, şarkı söyleme ve çalgı çalmaya yönelik güdülleri* (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Baz, M. (2019). *İlkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Creswell, J. W. ve Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). Sage.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelken Yayıncılık.
- Karadaş, M. (2019). *İlkokul müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak incelenmesi ve değerlendirilmesi Denizli ili Merkezefendi ilçesi örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kılıç Tapu, I. (2018). *Okul öncesinde müzik eğitimi etkinliklerle uygulama örnekleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Kocabaş, A. ve Selçioğlu, E. (2003). İlköğretim 4. ve 5. sınıf müzik dersinin gerçekleşme düzeyine ilişkin öğrenci görüşleri. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(8), 139-155.
- Kocabaş, A. ve Selçioğlu, E. (2006). İlköğretim okulları 4. Ve 5. Sınıflarında müzik dersinin gerçekleşme düzeyi ve öğrencilerin beklentilerine ilişkin görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(19), 58-67.
- Kocamanoğlu, K. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi yeterliği* (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Komor, M. ve Grzyb, K. (2023). Qualitative Content Analysis – A Research Method in Social Science. *Przegląd Badań Edukacyjnych*, 2(43), 143–163.
- Köroğlu, G. N. (2013). *İlköğretim ikinci kademedeki görev yapan müzik dersi öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar* (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Kurtaslan, H. ve Köksoy, A. M. (2011). Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik hazır bulunuşluluk ve uygulamalarının incelenmesi: Niğde ili örneği. *Fine Arts*, 6(4), 448-462.
- Özmen, S. (2009). *Sınıf öğretmenliği bölümü dışında farklı fakülte ve bölümlerden mezun sınıf öğretmeni olarak atanmış öğretmenlerin müzik dersindeki mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sönmez, V. ve Alacapınar F. G. (2017). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Tanyeli, D. (2007). *İlköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde karşılaştıkları sorunlar ve nedenlerine ilişkin görüşleri* (Yüksek lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Ünal, M. (2011). *Avrupa Birliği Erasmus öğrenci öğrenim hareketliliği programının CIPP “bağlam, girdi, süreç, ürün” modeline göre değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, M. S. (2019). *İlkokul müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutuna ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yünlü, F. ve Sağlam, M. (2004). Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşleri, içerikle ilgili güçlükleri ve eğitim gereksinimleri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*. 3(6), 211-226.

Bağlantılar:

Bağlantı 1: Yükseköğretim Kurulu (2018). *Sınıf öğretmenliği lisans programı*.

https://eski.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Sinif_Ogretmenligi_Lisans_Programi09042019.pdf, Erişim Tarihi 10.08.2025

Bağlantı 2: Yükseköğretim Kurulu (2020). *Eğitim fakültelerine yetki devri*.

<https://eski.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/egitim-fak%C3%BCltelerine-yetki-devri.aspx>, Erişim Tarihi 10.06.2025

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS REGARDING THE ACHIEVEMENT OF THE LEARNING OUTCOMES OF THE 4TH GRADE ELEMENTARY SCHOOL MUSIC CLASS CURRICULUM

Kemal MURATOĞLU, Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI

The purpose of this study is to determine the achievement levels of the learning outcomes related to “musical perception and awareness” included in the 4th grade Music course curriculum and to identify the views of teachers and students regarding the current situation. The study group consisted of 698 students enrolled in the 4th grade at public elementary schools affiliated with the Ministry of National Education in Viranşehir district of Şanlıurfa during the 2021-2022 academic year and 50 classroom teachers working at these institutions. A success test was developed and administered to students to determine the level of achievement of the learning outcomes. To determine the opinions of teachers and students regarding the learning outcomes in the “musical perception and knowledge” learning area, an interview form was created for teachers and a questionnaire form for students. The research is an example of a mixed method that uses both qualitative and quantitative research methods. The quantitative data obtained were analyzed using the jMetrik program. Qualitative data were interpreted using descriptive analysis techniques. Cronbach's Alpha coefficient was used to determine the reliability and internal consistency of the achievement test. The analysis performed in the jMetrik program found Cronbach's Alpha coefficient to be 0.79. The results of the study revealed that the achievement level in the test administered to students was low and that the learning outcomes did not meet the target. The majority of teachers stated that they experienced difficulties in music lessons. They emphasized that they experienced difficulties due to lack of materials, negative learning environment conditions, classroom management, insufficient lesson time, and lack of equipment in the field of music. Recommendations were made to make music lessons more effective based on the results obtained.

Keywords: Primary School Music Lesson, Curriculum, Primary School Teacher

EXTENDED ABSTRACT

Introduction Education is a continuous process that encompasses acquiring, shaping, and changing behaviors throughout an individual's life. Within this framework, art education plays a crucial role in fostering aesthetic thinking, judgment, and creativity. Music, as an integral part of human life, contributes significantly to cognitive, affective, and psychomotor development. In Turkey, formal music education begins compulsorily in primary school. However, music lessons at this level are typically conducted by classroom teachers rather than subject specialists. This situation raises questions about the quality and effectiveness of music education, as classroom teachers often lack specialized musical training and proficiency.

This study focuses on the 4th grade of primary school, a transitional stage to secondary education where the curriculum demands specific musical skills and knowledge. The primary aim is to determine the realization level of the "musical perception and knowledge" learning area acquisitions in the 4th-grade music curriculum and to evaluate the current situation based on the opinions of classroom teachers and students. The study addresses the problem: "What is the realization status of the Primary School 4th Grade Music Lesson Curriculum acquisitions?"

Methodology This research employs a mixed-methods approach, specifically a convergent parallel design, combining both quantitative and qualitative data collection and analysis methods. This design was chosen to provide a comprehensive understanding of the research problem by corroborating findings from different data sources.

- **Study Group:** The study was conducted during the 2021-2022 academic year in public primary schools in Viranşehir, Şanlıurfa. The participants included 698 fourth-grade students and 50 classroom teachers.
- **Data Collection Tools:**
 - **Achievement Test:** A 15-item test was developed to measure students' attainment of the "musical perception and knowledge" acquisitions. The test included gap-filling, true-false, and multiple-choice questions. The reliability coefficient (Cronbach's Alpha) of the test was calculated as 0.79.
 - **Student Questionnaire:** A questionnaire was used to gather students' views on the implementation of the music curriculum, their engagement, and preferences.
 - **Teacher Interview Form:** A semi-structured interview form was used to collect in-depth qualitative data from teachers regarding their experiences, challenges, and suggestions concerning the music curriculum.
- **Data Analysis:** Quantitative data (achievement test and questionnaire) were analyzed using jMetrik software to calculate frequencies, percentages, and reliability. Qualitative data (teacher interviews) were analyzed using content analysis to identify key themes and patterns.

Findings The findings of the study are presented in three main sections:

1. **Student Achievement Levels:** The analysis of the achievement test revealed a very low success rate among students. The average number of correct answers out of 15 questions was 2.71, corresponding to a success percentage of 18.07%. This indicates that the students generally failed to meet the targeted acquisitions in the "musical perception and knowledge" learning area. The topic students struggled with most was "drawing a staff (stave)," while "defining rhythm" was the most correctly answered question.
2. **Student Opinions:**
 - Only **25.35%** of students stated that music lessons are held regularly every week, while **52.43%** said they are held "partially."
 - A vast majority of students reported that neither they (**84.24%**) nor their teachers (**87.96%**) play a musical instrument in class.
 - Despite the low academic achievement and lack of instrumental practice, **93.83%** of students expressed that they love music lessons, and **85.38%** wished for an increase in the number of music lesson hours.
 - When asked to recall songs learned in class, **32.52%** could not recall any song, and **16.61%** could recall only one.
3. **Teacher Opinions:**
 - **Physical Conditions:** All 50 teachers (**100%**) reported that their schools do not have a dedicated music classroom. While most have smartboards, there is a significant lack of musical instruments and materials.
 - **Curriculum Implementation:** **50%** of teachers stated they could not implement the 4th-grade music curriculum effectively, citing reasons such as lack of personal musical competence (**36.84%**), insufficient physical facilities (**21.05%**), and an unsuitable curriculum (**21.05%**).
 - **Challenges:** The most significant challenge reported by teachers was their own **lack of equipment/competence in the field of music (53.33%)**. Other challenges included material shortages (**23.33%**), crowded classrooms, and insufficient lesson hours.
 - **Specialist Teachers:** An overwhelming **96%** of classroom teachers believe that music lessons in primary schools would be more beneficial if conducted by **specialist music teachers**. They

emphasized that specialists would provide more qualified instruction, especially in instrument training and technical knowledge.

- **Suggestions:** Teachers suggested that the curriculum should be more practice-oriented (playing instruments), simpler, and supported by better physical resources.

Conclusion and Discussion The study concludes that the 4th-grade music curriculum acquisitions are not being adequately met. The low achievement scores suggest a systemic issue in music education at the primary level. The fact that students enjoy the subject but fail to learn the core concepts highlights a gap between interest and instruction quality.

The findings strongly support the view that classroom teachers often feel inadequate to teach music effectively due to a lack of specialized training and resources. The consensus among teachers is that music education requires specific expertise that generalist teachers typically do not possess. Consequently, the study recommends that music lessons in primary schools be conducted by branch teachers (music specialists) to improve the quality of education. Additionally, there is an urgent need to improve the physical infrastructure of schools by providing music rooms and instruments, and to offer in-service training for classroom teachers to enhance their musical competencies.

Keywords: Primary School Music Lesson, Curriculum, Classroom Teacher, Music Education, Student Achievement

BİLGİLENDİRME / NOTICES

Etik Kurul Onayı / Ethics Committee Approval: Bu çalışma 1. Yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulunun 02.03.2022 tarih, 2022/558 nolu kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

Ethical committee approval has been obtained with the decision of the Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee of Burdur Mehmet Akif Ersoy University dated 02.03.2022, numbered 2022/558.

Destek / Financial Disclosure: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir. The authors declared that this study has received no financial support.

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir. The authors have no conflict of interest to declare.